

Procediments

1. Hàbits de treball: atenció, constància, esforç, ordre, cura del material, seguiment d'instruccions i directrius, observació de regles de conducta (neteja, silenci), etc.

2. Planificació de les activitats: establiment d'objectius, seqüència de passos, organització espacial i temporal, preparació del material, recerca d'ajuts, anticipació de conseqüències, etc.

3. Coordinació i col·laboració amb els altres en la realització d'activitats col·lectives: tasques escolars, jocs, activitats de lleure, etc.

Actituds, valors i normes

1. Interès i gust per aprendre i participar de forma autònoma i amb iniciativa en activitats diverses de treball i de lleure.

2. Solidaritat i respecte per les aportacions dels altres en les activitats col·lectives.

3. Gust per la feina ben feta, acceptació dels errors comesos i tendència favorable a introduir-hi les correccions oportunes.

Bloc 4

Aspectes cognitius, afectius i relacionals implicats en l'adquisició d'habilitats bàsiques de cura de si mateix i dels hàbitats

Fets i conceptes

1. La cura de si mateix i la salut corporal: alimentació, higiene i neteja corporal, vestits, etc.

2. La cura dels hàbitats i el benestar corporal: la classe, el pati, l'habitació, el carrer, etc.

Procediments

1. Habilitats i hàbits d'alimentació: menjar sol i amb pulcritud, menjar de tot, no atipar-se de lliminadures, etc.

2. Habilitats i hàbits de vestir-se i despullar-se: cordar-se, descordar-se, cura de la roba, etc.

3. Habilitats i hàbits d'higiene i cura del propi cos: autònomament (neteja de mans, cara i dents) i amb ajut (neteja i cura de tot el cos); control d'esfínters i ús dels sanitaris; etc.

4. Hàbits de neteja i cura del hàbitats (la classe, el pati, l'habitació, el carrer, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Autonomia en els aspectes bàsics de la cura de si mateix i dels hàbitats.

2. Col·laboració amb l'adult en els aspectes més complexos de la cura de si mateix i dels hàbitats.

3. Acceptació de límits en els desitjos que impliquin un perill per a la salut pròpia o dels altres o per a la conservació dels hàbitats.

Bloc 5

Aspectes cognitius, afectius i relacionals implicats en l'adquisició d'habilitats bàsiques de convivència

Fets i conceptes

1. Normes d'urbanitat i de relació amb els altres: neteja, no ficar-se el dit al nas, tapar-se la boca en els badalls o els esternuts, controlar-se els rots, etc.

2. Relacions entre persones i normes d'actuació: salutació, acomiadament, petició, demanda d'ajut, ordres, agraïments, etc.

3. Comportament propi i dels altres: relacions, correspondències i ajustaments.

Procediments

1. Respecte per les normes d'urbanitat en la relació amb els altres.

2. Utilització de les rutines socials de relació interpersonal: salutació, acomiadament, agraïments, etc.

3. Control del comportament en les relacions amb els adults i companys: mostrar afecte, defugir l'agressivitat gratuïta, defugir els comportaments submissos i dependents, etc.

4. Hàbits de suport i d'ajut als altres.

Actituds, valors i normes

1. Sensibilitat i interès per conèixer els problemes, les necessitats, els desitjos i els estats emocionals dels altres.

2. Acceptació de límits i restriccions en els desitjos i els comportaments propis quan ho requereixi la convivència amb els altres.

3. Respecte per la gent gran i per les persones amb característiques físiques, psíquiques o socials diferents de les pròpies.

4. Interès i gust per fer noves coneixences i establir noves relacions interpersonals.

Formes de representació**Objectius generals d'àrea**

En l'àrea de formes de representació, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Evocar experiències, objectes, accions, situacions i esdeveniments viscuts o imaginats i expressar-los mitjançant les diferents formes de representació, tot defugint una utilització rígida i estereotipada d'aquestes.

2. Mostrar una actitud favorable a expressar les idees, les intencions, els sentiments i els desitjos propis, tot perseverant en l'objectiu fixat, introduint les modificacions necessàries en el pla inicial i manifestant una actitud positiva envers l'esforç i la bona realització.

3. Manifestar una actitud positiva envers les produccions que realitzin els companys, tot respectant-ne les peculiaritats com un element diferenciador i enriquidor, i emetent les opinions pròpies de forma respectuosa.

4. Comprendre i utilitzar adequadament la llengua catalana en els intercanvis orals de les seves activitats escolars quotidianes, tenint en compte les característiques de les situacions de comunicació, els textos orals més habituals, l'ús de les formes lingüístiques adequades i una dicció progressivament acurada i correcta.

5. Comprendre i utilitzar oralment la llengua francesa de manera progressivament correcta, quan les característiques de les situacions de comunicació ho requereixin.

6. Utilitzar la llengua oral en situacions comunicatives del grup classe, participar en converses col·lectives, escoltar amb atenció i respectar el torn d'intervenció, tot mostrant una comprensió acceptable

del tema i respectant les intervencions dels altres.

7. Utilitzar la llengua oral com un instrument de planificació, regulació i control de l'activitat pròpia i aliena, per respondre a demandes i consignes complexes efectuades per d'altres persones que impliquin la seva actuació.

8. Reconèixer el valor comunicatiu, expressiu i informatiu de la llengua escrita en el context escolar i extraescolar i manifestar interès i actitud positiva per utilitzar-la com a instrument d'expressió, comunicació i representació.

9. Identificar algunes propietats bàsiques i algunes convencions de la llengua escrita, i el significat global de configuracions gràfiques familiars, accedir progressivament al sistema de correspondències grafo-fòniques, realitzar formes gràfiques convencionals i escriure paraules senzilles i conegudes.

10. Conèixer elements i propietats de la forma de representació matemàtica, com també algunes possibilitats bàsiques que ofereix per operar sobre la realitat i representar-la.

11. Escoltar i observar amb interès produccions artístiques, gaudir-ne com a espectador, valorar-les com a formes possibles de representar la realitat i atribuir-los algun significat.

12. Utilitzar tècniques associades a les formes de representació plàstica, dinàmica i musical, per representar i expressar de manera progressivament acurada aspectes reals o imaginaris.

13. Conèixer propietats de materials i objectes diversos, específics i inespecífics, i d'instruments senzills, i utilitzar-los adequadament per assolir els seus propòsits de representació i expressió.

Blocs de contingut

Bloc 1

La comunicació oral

Fets i conceptes

1. Llengua oral, situacions i necessitats de comunicació més habituals dels infants.

Necessitats de comunicació habituals: demanar ajuda, rebre o transmetre infor-

mació, expressar ordres, articular projectes, etc.

Elements i característiques més importants de les situacions de comunicació habituals: interlocutors (qui parla), context (des d'on parla), contingut (de què parla), intencionalitat (per què parla).

Vocabulari i expressions més freqüents corresponents a les necessitats i les situacions de comunicació habituals.

2. Diversitat de la llengua oral.

Existència de llengües diferents.

3. Mitjans per a la comunicació oral.

Cara a cara, telèfon, ràdio, televisió, vídeo, cinema.

Procediments

1. Comprensió de missatges orals relatius a les situacions i les necessitats de comunicació més habituals dels infants (en el context escolar; de treball, lleure i joc; en escenaris reals o simulats; produïts per emissors diversos del medi proper a l'infant: company, família, ensenyant, altres adults significatius, mitjans de comunicació, etc.).

2. Producció de missatges orals relatius a les necessitats de comunicació més habituals (formular preguntes, transmetre informacions, demanar ajuda, etc.), tenint en compte les característiques de les situacions d'enunciació (contextos escolars; de treball, lleure i joc; en escenaris reals o simulats; dirigits a interlocutors o audiència diversos; etc.).

3. Comprensió i producció de diversos tipus de discurs oral (narracions contes, faules, relat autonarratiu, etc.; descripcions de fets, d'objectes, de situacions, d'animals, etc.; diàlegs i converses col·lectives) en situacions de comunicació cara a cara i d'utilització real o simulada de mitjans de comunicació (telèfon, ràdio, televisió, etc.).

4. Comprensió de textos de tradició cultural (contes, faules, llegendes, poesies, etc.) i establiment de relacions amb costums, festes, tradicions, fets històrics, etc.

5. Evocació dels trets fonamentals i de la seqüència d'esdeveniments descrits en alguns textos de tradició cultural (contes, faules, llegendes, etc.) i reproducció de

petites poesies, rodolins, cançons, refranys, etc.

6. Participació en jocs de llenguatge, producció de rodolins i petites poesies, i invenció de contes i històries.

7. Utilització del llenguatge oral per evocar i referir-se a situacions presents i no presents, viscudes o transmeses, reals o imaginades.

8. Utilització de senyals contextuais i extralingüístics (entonació, èmfasi, gesticulació, expressions facials, etc.) per atribuir i reforçar el significat dels missatges rebuts i transmesos.

9. Utilització, en el curs de la conversa, de les formes sintàctiques més habituals (afirmativa, interrogativa, negativa, imperativa, admirativa), de les correspondències morfològiques de gènere, nombre i persona, i d'una parla i una dicció correctes.

10. Utilització de les normes i les convencions socials principals que regeixen l'intercanvi lingüístic, tenint en compte les característiques més destacades de la situació de comunicació: interlocutors, context, contingut i intencionalitat.

11. Utilització autònoma i contextualitzada de les fórmules de cortesia ("bon dia", "si us plau", "gràcies", etc.) més habituals en la comunicació oral.

Actituds, valors i normes

1. Interès i gust per participar en situacions de comunicació oral de tipus diversos: diàlegs, narracions, explicacions, jocs de llenguatge, etc.

2. Interès i curiositat per les explicacions dels altres (ensenyants, pares, adults, companys)

3. Tendència a demanar aclariments davant les situacions desconegudes.

4. Atenció i interès pels textos de tradició cultural.

5. Sensibilitat i interès per la utilització correcta del llenguatge, amb rebuig de l'ús indiscriminat d'argots, estereotips i altres fórmules empobridores.

6. Respecte per la diversitat lingüística (accents, formes dialectals, idiomes, usos i registres diferents) i per les produccions lingüístiques dels altres.

7. Actitud d'espera i de respecte pels altres, amb atenció als torns de paraula i punts de vista respectius en diàlegs i converses col·lectives.

8. Respecte per les normes i les convencions socials que regeixen l'intercanvi lingüístic en diverses situacions de comunicació.

Bloc 2

Aproximació a la llengua escrita

Fets i conceptes

1. La llengua escrita com a codi i vehicle de comunicació.

La lectura com a mitjà d'informació i instrument de plaer i satisfacció.

L'escriptura com a mitjà per comunicar informacions, desitjos, sentiments, etc., a través del temps i de l'espai.

2. Els vehicles de la llengua escrita: conte, diari, llibre, revista, cartell.

Procediments

1. Interpretació de les imatges dels contes, els cartells, els còmics, les fotografies, etc., i atribució d'algun significat al text que els pugui acompanyar.

2. Comprensió de seqüències i històries i producció correcta de seqüències amb material gràfic.

3. Comprensió i reproducció dels trets fonamentals i de la seqüència d'esdeveniments d'un conte o d'una història llegida per un adult o un company més gran.

4. Reproducció i invenció de contes mitjançant la producció de dibuixos acompanyada d'escriptura convencional o no convencional.

5. Discriminació entre dibuix i escriptura i entre escriptura convencional i no convencional (entenent per escriptura no convencional la que utilitza signes no presents en el codi de la llengua escrita, però que té valor funcional).

6. Utilització d'alguns coneixements convencionals sobre el sistema de la llengua escrita: orientació (esquerra, dreta); linealitat (una línia sota l'altra); posició del llibre; organització del paper; funció de les il·lustracions, etc.

7. Expressió gràfica de missatges de tipus divers (informacions, sentiments, desitjos, etc.) mitjançant la producció

d'escriptura no convencional (gargots, sanefes, etc.) amb intencionalitat comunicativa o representativa, de manera aïllada o amb dibuixos.

8. Utilització d'elements del codi convencional per produir, correctament o incorrectament, missatges de tipus divers: informacions, sentiments, desitjos, escriure una paraula, etc.

9. Reconeixement global de la forma escrita:

Paraules habituals: el propi nom, el de companys de la classe, el de productes d'ús i consum quotidià, "papa" i "mama", etc.

Oracions significatives i funcionals: "no entreu"; etc.

10. Identificació d'alguns elements del codi convencional presents en les configuracions que es poden reconèixer globalment, establint relacions entre aquests elements i el so que els correspon: inicial del nom, les altres lletres del nom, la "a" de "papa" i "mama", etc.

11. Utilització i manipulació adequada de contes, llibres, revistes i altres materials útils per a la comprensió i la producció de textos.

Actituds, valors i normes

1. Valoració de la llengua escrita com a vehicle de comunicació, expressió i informació que permet salvar les distàncies en el temps i en l'espai.

2. Interès per la llengua escrita, curiositat per saber què diuen els textos escrits i per saber com s'escriu una producció oral.

3. Atenció i gust per escoltar contes i històries llegides i per llegir-los juntament amb l'adult, i valoració de la lectura com a mitjà per al plaer.

4. Interès per utilitzar i rebre coneixements sobre la llengua escrita, tot acompanyant amb "escriptura" els dibuixos i els contes que inventa.

5. Iniciativa per utilitzar l'expressió gràfica (dibuix i escriptura convencional i no convencional) per expressar-se i representar objectes, situacions i esdeveniments.

6. Valoració del codi de la llengua escrita com a condició necessària per poder

compartir les pròpies produccions i les dels altres.

7. Respecte pels contes, llibres i altres materials usats com a suport de la llengua escrita.

Bloc 3

La representació plàstica: dibuix, pintura i modelatge

Fets i conceptes

1. Materials específics i inespecífics útils per a l'expressió plàstica.

2. Aspectes tècnics elementals del dibuix, la pintura, el modelatge i el collage.

3. Identificació d'obres plàstiques diverses: pintura, escultura, fotografia i dibuix.

Procediments

1. Producció d'elaboracions plàstiques per expressar sentiments, vivències, fets, desitjos, etc., i per representar temes i aspectes variats, reals o imaginaris, presents o no presents.

2. Establiment de finalitats de representació i expressió plàstica i d'un pla d'acció conseqüent per assolir-les.

3. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica del dibuix: gargot, forma figurativa, línia, etc.

4. Producció i identificació de la figura humana en obres plàstiques i de la disposició dels seus elements més importants en l'espai i en el pla.

5. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica de la pintura: color, contrastos i semblances. Percepció dels colors primaris i derivats i del contrast claredat-fosc.

6. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica del modelatge: volum, manipulació del material, forma. Elaboració de figures senzilles que s'assemblen a la realitat.

7. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la utilització combinada de les tècniques elementals i de materials diversos, aplicació del color al modelatge, de la pintura al dibuix, etc.

8. Exploració i utilització de materials inespecífics per a la producció d'elaboracions plàstiques: farina, paper, sorra, pots buits, retalls de roba, etc.

9. Exploració i ús adequat de materials i instruments específics per a la producció d'elaboracions plàstiques: llapis, trempa, cera, pinzell, aglutinat, dissolvents, argila, etc.

10. Cura, neteja i ordre dels materials i instruments que s'utilitzen en la producció plàstica.

11. Observació d'algunes obres plàstiques (escultures, pintures, dibuix, etc.), reconeixement d'alguns dels seus elements bàsics (forma, color, etc.) i identificació i/o lliure atribució dels temes que representen.

Actituds, valors i normes

1. Gust i interès per les produccions plàstiques utilitzant tècniques diverses.

2. Respecte per les elaboracions plàstiques dels altres.

3. Interès pel coneixement de les tècniques plàstiques bàsiques i per la bona realització.

4. Valoració de l'obra artística com a producció humana amb significat i propietats estètiques.

Bloc 4

La representació musical: cant, dansa i instruments musicals

Fets i conceptes

1. Soroll, silenci, música i cançó.

2. Possibilitats i propietats sonores i musicals del cos, d'objectes d'ús habitual i d'alguns instruments musicals.

3. Cançons i danses populars.

Procediments

1. Imitació de sons: humans, d'animals, de la natura, de la ciutat, etc.

2. Interpretació de cançons infantils i de petites estrofes seguint el ritme i la melodia, de forma afinada i amb una vocalització correcta.

3. Invenció de melodies i cançons.

4. Interpretació de fragments musicals de diferents estils mitjançant el moviment i la dansa espontània, tot seguint el ritme i imprimint gràcia al ball.

5. Interpretació de danses populars pautades i senzilles, infonent gràcia i ritme al moviment.

6. Exploració i utilització d'objectes inespecífics com a recursos sonors i musicals: pots, taules, llapis, fireta, etc.

7. Utilització adequada de petits instruments de percussió com a elements rítmics i tímbrics: triangle, pandereta, picarol, timbal, capsxa xinesa, etc.

8. Audició de petits fragments musicals de diferents estils, concomitant a l'expressió i com a tècnica de relaxament.

9. Discriminació, en fragments adequats, de durades contrastades (llarg, curt), de tons (agut, greu) i d'intensitats contrastades (fort, suau).

10. Discriminació del so d'alguns instruments.

11. Cura, neteja i ordre dels instruments musicals.

Actituds, valors i normes

1. Satisfacció i plaer amb el cant, la música i la dansa.

2. Interès per participar en el cant col·lectiu i respecte a les indicacions gestuals que el modulen.

3. Interès per improvisar ritmes i melodies i per inventar cançons i balls.

4. Actitud d'escoltar i atenció durant les audicions.

5. Interès per explorar les possibilitats sonores i musicals d'instruments convencionals i per la utilització d'objectes habituals amb finalitats rítmiques.

6. Respecte a les normes que regeixen les danses pautades.

Bloc 5

La representació dinàmica: mim i dramatització

Fets i conceptes

1. Possibilitats expressives del cos: gestos, moviments, expressions facials.

Expressió de necessitats bàsiques i de sensacions corporals: gana, fred, dolor, benestar, etc.

Expressió de diferents estats anímics: alegria, tristesa, enrabada, tendresa, estimació, sorpresa, etc.

2. Control i domini del cos: rigidesa, relaxació, mobilitat, repòs i activitat.

Procediments

1. Expressió i comunicació de diferents sensacions i estats anímics mitjançant els recursos expressius del cos: gest, moviment, expressions facials, postura corporal, etc.

2. Imitació de persones, animals, situacions i esdeveniments mitjançant els recursos expressius del cos.

3. Interpretació de nocions espacials mitjançant el cos: cap endavant, cap enrere, a la dreta, a l'esquerra, amunt, avall, dins, fora, etc.

4. Realització i control de moviments continus i discontinus, rígids i flexibles.

5. Representació de personatges en dramatitzacions col·lectives, tot articulant el gest, l'expressió facial i oral, el moviment i la postura corporal.

6. Utilització adequada de materials i instruments específics i inespecífics per a l'expressió dinàmica: carotes, disfresses, papers, caixes, pintures, etc.

7. Observació de representacions dramàtiques senzilles i identificació del tema principal, els personatges, les emocions que representen i/o les situacions que imiten.

Actituds, valors i normes

1. Gust i interès per participar en activitats d'expressió dinàmica.

2. Actitud de respecte envers les produccions dels companys.

3. Interès per l'adquisició dels elements tècnics que ajuden a millorar la pròpia producció.

4. Interès per la producció original, rica i poc estereotipada.

5. Plaer, respecte i actitud adequada en l'assistència a representacions i funcions dramàtiques i de mim.

Bloc 6

Atributs, propietats i relacions de la representació matemàtica

Fets i conceptes

1. Atributs i propietats.

Color, forma, mida, textura, material, gruix, etc.

Longitud, pes, capacitat, volum, etc.

2. Relacions.

Similituds i diferències.

Pertinença, no pertinença.

Equivalències: col·leccions i subcol·leccions.

Relacions d'ordre: primer, segon; davant, darrere, al mig, al final; etc.

3. Quantificadors.

Tot, cap, res, el mateix, un, alguns, diversos, molts, etc.

Gran, petit, mitjà; lleuger, pesat; ample, estret; ple, buit; etc.

Més...que; menys...que; tant...com.

Procediments

1. Exploració sistemàtica d'objectes i situacions per tal de descobrir i identificar les seves propietats, atributs i relacions quantitatives i qualitatives.

2. Exploració i construcció de col·leccions i subcol·leccions mitjançant relacions de similitud i diferència entre els elements.

3. Construcció de sèries segons el grau d'un atribut dels objectes implicats.

4. Descripció de col·leccions i sèries amb els quantificadors apropiats en cada cas.

Actituds, valors i normes

1. Interès per explorar i descobrir les propietats i les característiques dels objectes presents en l'entorn, per establir-hi tota mena de relacions quantitatives i qualitatives.

2. Sensibilitat i gust per utilitzar les paraules exactes i precises en la descripció de les propietats i les característiques dels objectes.

Bloc 7

Numeració, mesura i càlcul

Fets i conceptes

1. Nombre.

Unitat i iteració.

Correspondències.

Aspectes cardinals i ordinals del nombre.

2. Representació numèrica.

Les paraules per designar els números.

Les xifres.

La sèrie numèrica.

3. Mesura.

El concepte d'unitat i les activitats de mesura.

Unitats de mesura diverses: pam, dit, peu, etc.

4. Càlcul.

Operacions: afegir, posar, treure, repartir, etc.

Procediments

1. Establiment de correspondències terme a terme entre conjunts d'objectes per tal d'emetre judicis sobre la similitud o la diferència del nombre d'elements de cadascun.

2. Utilització dels noms dels números per designar el nombre d'elements (cardinalitat) d'un conjunt d'objectes.

3. Utilització de la sèrie numèrica per identificar i expressar relacions d'ordre (ordinalitat) entre objectes o conjunts d'objectes.

4. Representació gràfica de diferents tipus de relacions qualitatives i quantitatives entre objectes i conjunts d'objectes mitjançant xifres, dibuixos, palets, senyals, etc.

5. Resolució de problemes senzills de la vida quotidiana que impliquen aspectes numèrics i operacions elementals: afegir, treure, posar, repartir, etc.

6. Exploració, amb suport manipulatiu o no, de la sèrie numèrica i de les operacions aritmètiques elementals de suma i resta mitjançant la iteració de la unitat i la realització de petits càlculs.

7. Comparació d'algunes propietats (mida, alçada, etc.) d'objectes diversos utilitzant unitats de mesura corporals (pam, peu, dit, etc.) i no corporals (bastó, regle, cordill, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Reconeixement de la importància dels números i del seu paper en diverses activitats de la vida quotidiana.

2. Reconeixement de la importància de les operacions de mesura en diverses activitats de la vida quotidiana.

3. Interès per participar en jocs i activitats lúdiques en què intervenen aspectes

numèrics matemàtics: comptar, numerar, seriar, col·leccionar, etc.

4. Autonomia i constància per resoldre problemes senzills que impliquen aspectes numèrics i operacions elementals: afegir, posar, treure, repartir, etc.

5. Interès per conèixer el vocabulari matemàtic i gust per utilitzar-lo.

Bloc 8

Formes i cossos a l'espai

Fets i conceptes

1. Figures planes: cercle, quadrat, rectangle, triangle, etc.

2. Cossos geomètrics: esfera, cub, etc.

3. Algunes propietats i relacions de les formes i els cossos.

Línia (oberta, tancada; recta, corba).

Continu, discontinu; proper, llunyà; dins, fora; foradat, no foradat.

Procediments

1. Exploració sistemàtica de diverses formes, figures i cossos, amb identificació de les propietats principals i de comparacions.

2. Descripció de formes, figures i cossos amb l'ús del vocabulari geomètric apropiat en cada cas.

Actituds, valors i normes

1. Interès per explorar i descobrir les propietats i característiques de les diferents figures, formes i cossos geomètrics.

2. Gust per utilitzar el vocabulari geomètric en la descripció dels objectes de l'entorn.

Bloc 9

L'organització espacial i temporal

Fets i conceptes

1. Localització i emplaçament en l'espai.

Direcció (moviment, desplaçament); distància (lluny, a prop); orientació (dreta, esquerra; dalt, baix; davant, darrere); situació (dins, fora); espai (obert, tancat).

2. Localització i emplaçament en el temps.

Successió (abans, ara, després; al matí, a la tarda, a la nit; ahir, avui, demà; dia, nit; etc.); durada (llarg, curt); velocitat (ràpid, lent).

Seqüències temporals.

Procediments

1. Anàlisi dels aspectes temporals de seqüències d'esdeveniments reals, tenint en compte la durada i la successió dels fets implicats.

2. Reconstrucció de l'ordre temporal de seqüències d'esdeveniments coneguts i familiars a partir de la descripció verbal o de la representació gràfica: tires gràfiques.

3. Localització i emplaçament d'objectes en l'espai segons els diferents aspectes implicats: direcció, distància, orientació, situació, etc.

4. Utilització correcta dels quantificadors per descriure les relacions espacials i temporals.

Actituds, valors i normes

1. Tendència a anticipar, planificar i organitzar els aspectes espacials i temporals de la pròpia activitat.

2. Reconeixement i valoració de la importància de les estimacions de caràcter espacial i temporal en les activitats habituals.

Entorn físic i social

Objectius generals d'àrea

En l'àrea d'entorn físic i social, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Conèixer les normes i els hàbits de comportament social necessaris per facilitar la convivència en els grups de què forma part (família, escola i grup d'iguals), i utilitzar-los adequadament per tal d'establir vincles fluids de relació i de comunicació amb els altres membres que hi pertanyen.

2. Orientar-se i moure's autònomament en els seus espais habituals (casa, escola i recorreguts quotidians) i en les diferents organitzacions socials del temps (matí, tarda, nit; ahir, avui, demà; vacances, dies d'escola, dies de festa; dies de la setmana, etc.).

3. Mostrar interès, iniciativa i una actitud curiosa i qüestionadora en el coneixement, l'anàlisi i la valoració de l'entorn,

i formular idees, problemes i preguntes pertinents sobre els fenòmens i els esdeveniments socials i polítics amb què té contacte.

4. Observar i explorar els elements del seu entorn físic i social, i anticipar, planificar i desenvolupar la seva activitat en funció d'uns objectius establerts prèviament.

5. Identificar algunes característiques i alguns elements (persones, animals, plantes, materials, objectes, elements geogràfics, etc.) de diferents hàbitats (muntanya, camp, mar, poble i ciutat), i constatar la diversitat de formes d'organització de l'activitat humana en funció de les seves peculiaritats, com també algunes relacions entre l'entorn físic i el social.

6. Conèixer, en grau elemental, les principals formes d'activitat humana que tenen lloc en l'entorn immediat (laboral, professional, econòmica, esportiva, de lleure i mitjans de comunicació), valorar-ne la utilitat i desenvolupar una actitud participativa envers algunes d'elles.

7. Valorar la funció i la importància de l'entorn natural per a la vida humana, i fomentar activitats i actituds favorables a la seva conservació i millora.

8. Reconeixer, en l'entorn immediat, els processos de canvi i d'evolució a què estan sotmesos els objectes habituals i les creacions humanes del passat, i interpretar-los com a conseqüència del pas del temps i l'actuació dels elements de l'entorn.

9. Conèixer els processos elementals d'evolució i canvi en els éssers vius, i identificar alguns factors del medi que hi exerceixen alguna influència (alimentació, clima, estacions i certes actuacions dels humans, etc.).

10. Identificar en l'entorn algunes creacions artístiques i tècniques, valorar-les i apreciar-les com a aportacions a la satisfacció de determinats tipus de necessitats humanes (expressió, comunicació, transport, etc.).

Blocs de contingut

Bloc 1

Paisatges

Fets i conceptes

1. Paisatges naturals

Elements (aigua, pedres, núvols, astres, estels, etc.). Característiques físiques (forma, color, dimensió, olor, pes, etc.)

Interrelacions dels elements i les característiques anteriors amb els éssers vius. Importància i conseqüències per a l'activitat humana.

Paisatges pròxims i llunyans (muntanya, mar, desert, selva, pol, etc.). Característiques d'aquests paisatges (configuració geogràfica, clima, habitatge i recursos naturals).

El paisatge natural immediat.

La intervenció de l'ésser humà segons les característiques dels diferents paisatges (pastor, pagès, colliter, pister, monitor, pescador, caçador de foques, astronauta, etc.)

2. Paisatges urbans.

Diferents paisatges urbans (ciutat/poble, etc.).

Elements del paisatge urbà: carrers, places, voreres, parcs, edificis, aparcaments, vehicles, mobiliari urbà (bústies, cabines de telèfon, semàfors, papereres, contenidors d'escombraries), etc. Característiques i funcions d'aquests elements.

Diferents tipus d'edificacions (casa, edifici de pisos, gratacel, xalet, borda, etc.)

El paisatge urbà immediat.

Procediments

1. Observació i identificació de les característiques i propietats d'alguns elements i objectes del paisatge natural i urbà, per mitjà de la manipulació, l'exploració i l'observació.

2. Establiment de relacions entre les característiques i les propietats dels elements i objectes dels paisatges naturals i urbans.

3. Planificació i realització, amb el suport de l'ensenyant, de petites observacions de paisatges naturals i urbans per